

САНА ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ
УЛУУСХА
ХАҔЫАТА

ХАҔЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 60 (7601) • 1994 сыл ыам ыйы 24 күнэ. Ойуорунньук • Сыанаҕа — 46 солкуобай 15 харчы

ХАҔААЙЫН КҮРҮӨЛЭЭБИҢ АСТЫНАР

Калин икки сылта Саха Республикатын Правительствота күрүөлээбинин көбүлөөнүнэ улууска улахан хамсааһыны таһаарды. Урукку өртүгөр бу дыааһа араас субьютуннууларынан, бара сатаан шифтээх төрүөттөлөргө моон-арбас сүктөрөн быһаара сатыыллара. Ити улахан нөдүүһү биэрбэтэ. Арай балаһа улахан расценканы өтөрөн аһаа биргээдэлэри туруорган үлэһинит хаһаайыстыбалар туох эмэ ситиһинилээлэрэ.

Уп-харчы көрүлүр буолан чааһынай дьолуунан уонна бааһынай хаһаайыстыбаларынан ааспыт сыл 482 км усталаах күрүө тутулуна. Сиргэ сирэйинэн хаһаайы бу үлэттэн бааламмыта түбөспүтэ буолбатах. «Күрүө—амчаардаах ас». Ону тасты умнуубунуот содулутар таа хаһаайыстыбалар туһаныллар сир 58 бырыһыан, ол өбөтөр 74652 гектар, мөччирөөтө кубулулулуна. Бу ходоһаттар 30144 гектарынан элбэх.

Улууска 15433 киһи олүү сирдэнэ. Итинэн күрүөлөөһүн өссө күүсэ ы-

тыллар чинчилээх. Оччотугар ходоһа сирэ кэтин-дэ чуолкай. Онон эбин, этилибитин курдук, күрүөнү тутуу, сирин төрдүттөн тупсарыы, бааһынаны өгөстүү төлөбүрдээх. Ол дуогабарынан олоххо киирэр. Бу үлэ улууска таа хаһаайыстыбатын управленнетын көгүө сүрүннээр.

— Былырын күрүөнү тутууга 228 бириднэлээн дьон уонна бааһынай хаһаайыстыбалара дуогабардаспыттара, — диир управленне кылаабынай агронома Е. И. Коркина. — Сордохтор дуогабардаах үлэлэрин ситэрбэтэхтэрэ эрэри, төһө өгөһүллүбүтүгэр үбүлээһинтэ дьоруу мөбүт-тара. Быйыл 1 км күрүө (үс мас бүтэй) тутуутугар 100 тыһ. солк. быһылына. Бааһынаны өгөрүүгө, сир дууһатын, талаһын астарыыга, ходоһа сирин төрдүттөн тупсарыыга 1 гектарыгар 200 тыһ. солк. көрүлүр. Маннаха билингитэ 50 киһи, сүрүннээн, бааһынайдар, 156 км күрүө тутуутугар дуогабардаспыттар. Ити иһиттэн Сылантан 9 бааһынай 46 км, Ойулуунтан 14 бааһы-

най 40 км уонна Чурапчыга 6 киһи 15 км күрүө. Оттон Волтоһоттон, Хатылыттан, Чыаппараттан, Бахсыттан, Мырылаттан дуогабар түһэрсин суох. Амма уугор элбэх сылаах оту ыһыыга расценка эмнэ өгөһүллэн, төлөбүр көрүлүр, бириднэлээн дьонго, бааһынайдарга. Оттон коллективнай хаһаайыстыбаларга, табаарыстыбаларга титулнай объектар үбүлэниилэр. Ол капиталнай тутуу управленнетынан сүрүннээр. Быйыах ити дуогабардаах үлэлэргэ былырын 40-ча мөл. солк. кэлэн сөтиннэн, ахсынны ыйдарга түнүттилит. Быйыл да ити эргин ылар-бөт буолуо. Билигин ким төһөнү үлэлээбитин комиссиянан көрөн, бара бириэһээн, тутан эрэ баран төлөбүрүн өгөрбүт. Билигин баалаахтар кэлэ тураллар.

Атын өртүнэн сайылык-тар «отордуохпутун» ол сирбит күрүөлөммитэ, бу сирбит сабыллыыта» дьһэллэр. Ол оруннаах эбитин бу соторутарыта Төлөйгө сылдьан итэҕэйдэ-

бит. Совхозуунан үлэһипир софотох хаһаайыстыба бу отделениета бурдукка идэтиһэр. Калин сылларга сир кытта үлэни биллэрдик тупсубутунап аадаллар. Ол курдук, манна сир-уот, бааһына күрүөлөөһүнэ сүннүүнэн бүтөн турар. Быйыл быстах өрөмүөн былаанналар. «Уолсара 10-ча киһи аһнаахпыт, олору абыраһаахпыт», — дьһэллэр үрдүк үкүүү звенотун дьонно. Оттон бааһынайдар уонна элбүтэ сир-даммит бириднэлээн дьон үлэни күрүөттөн саадыллылар. Быйыл улууставы сир комитетынан ити сирдэрэ киһилэриэ үлэ-саас тухары бериллэрин туһунан сибидиэтэлиһтэ туттарыллыахтаах.

Сыл ахсын сүөһү, сыгы үөрө сайыллар бааһынайдар, ходоһалара эмнэ үс мас бүтэй күрүөлөммит дьэргэһинэхтэрэ. Бу киһи сиргэ сыһыанна көмүтүн, алаас, сыһыы хаһаайынааммытын нэрэһилнэ. Хас бириднэ күрүө-хаһаа нэ-гүө эрэл кыыма сабыллыа, үлэ-хамнас күөстүү өртүгүө. Итэҕэйдэриг. Күүтүбүт.

С. СМЕРНИКОВА.

Олох сагалыы сүүрээһини түргэтин, ол гынан баран сүрдээх олохтоохтук, кэскиллээх өртүнэн дьэххэ сөн толкундаан, быһааран, ону олоххо киллэринтэ ысы-быгынан барар дьон бааллар. Киһилэр олох билигин уустугурбут көмүтөр бэйэ үлэтинэн-хамнаһынан, дьобурунун төһө бадарар көгүлүк үлэһипир кыах баарын дакаастымылар.

Чурапчы селиэһинтэни олохтоого С. Л. Туринтаев (снимокта) улууска бири бастакынан фермерскэй хаһаайыстыбаны төрүтүтэ. Сергей Лаврентьевич быйыл саас саага автобус атымылаан суол сабыллар дьэри Дьоккуускайга, Мэҥэ-Хаҥаласка айаныыттары таһан улахан махтаалаах үлэни толордо. Билигин фермер илэрээ сыл аһаппыт бааһынаһыгар 20 гектарга дьһиниһэ ыһаада, хортуопһуу 2 гектарга олордуоҕа.

«СО» көрр.

Саха ыала сахалыы таннар-симэнэр

Улууспут киһитэр дьһэ көргөн күнэ ааспыт өрөбүтгө бэлэттэннэ. Дьоруу киһа үтүө-мааны малдыттарынан Татьяна Алексеевна уонна Петр Михайлович Соловьевтар буоллулар. Киһилэр мал буолан эн-миң дьһэн олорбуттара үлэ аһара туолуутун бэлэттиилэр. Үс ыыс, үс уол өдөлоруттан 20 сизинээхтэр, 3 хос сизинээхтэр. Онон Соловьевтар улахан дьһуннаах олоҕу биригэ олорон кэлдилэр. Бу үөрүүлээх түгүгүгэ юбилярдары улуус киһини

УУТ СЫАБЫН ДЬЫЛҔАТА

«Мугудай» сыгы заводун урукку совхоз бейтэ үбүлээн 1990 сыллаахха үлэһэ киллэртэрибт арыытын сыаҕар күнүс 2 час ааһымта, үлэһиттэр дьһэлэри турдаһтарына тий-биһит.

— Уут-ас билигин ады-йах. Онон күннээҕи үлэһитин баччаларга түмүктүү-бүт, — дьһэбтэ сыах маастара Татьяна Семеновна Соловьева. — Киһэһини үүтү тутар буолуохпут. Онон бэлэмнэһибт. Сайын өссө туунну сменаны көрүнаһхитинэ табыллыа.

Сыахха уларыһын чин-читэ үтүс эбит. Туох хан-нык киһинэ, үүт-ас татыа-рийбита сүр. Төлөй Дири-ниттэн билигин күннэ 4,4 центнер, Маралайыттан 3,9 центнер үүт аарал-лар. Туох сүүрдүлүбүтэ арыыланар. Уут сыата 3—3,1-төн үрдээбэт. Ааспыт сылларга кыһынны өртү-гэр суорит, суагай, чөчө-гөй астанара уурайбыт.

Ол үрүн астарга сыана үрдээбиттэнтэн, уйуун ылар мал адыһаабыттан эмнэ сибээстэммит. Хаһаайыстыба үлэһиттэрэ 5—6 мйдаах хамнастарын ылбакка олороллор. Арай арыы хамаатык барар, нэс-күүс ылан атымылаах-лар. Холобур, муус устар-га нэһилиһиннээ 53 дьһа-нын арыы дьһаһыга 80 тыһ. солк. атымыламыт. Бу ыйга 25 дьһаһыгы 120-лнн тыһ. солк. мөбүттар. Ыһсаабыт сыанатын кэрэ-лиэ дуо. Оттон совхоз арыыны үлэһиттэригэр туттарар үүтүттэн аахсар-га дьһэн нэс түнэттэрибт. Арыы күн өртү-өрүү аста-нар. Ууттүнэн ылын бука-тын адыһах. Дьһонго ынах да төрөөн, эрдээ.

— Тэрээһин уруккута буолбатах, ирдэбит специа-листтартан саалаан суох буолла. Ким да, туохха да эппиэттээбэт, — диир Татьяна Семеновна.

Сыах маастара сайын-ны ыйдарга эрэллн «ча-һынайдар үүттэригэр уу-рар. Үчүгэйдик төриллэрэ буоллар, үүт-ас бу мантан киһинэх ота. Аһардас муус устарга чааһынай сектортан уонна 5 бааһы-най хаһаайыстыбалартан 6,7 тонна үүт туттарыллы-быт. Ону баара дьһэ бу үүт-ас эбиллэрин сааһа М. А. Попова дьһэн бу дьһону кытта үлэлэһин-тээх лабораннара штаты сарбыһыыга түбөһөн тох-сунуу ыйтан тохтообутун сыһыанан ааһар. Чааһы-найдартан киһирэ үүт суо-тутар да бу штаты тутар хаһа бадарар кыах баар. Оттон бу штат төһүбүтэ-һинэ туттарарга баалаах дьһону аһардас сыах үлэ-һиттэрэ хааччылар ыла-хтар суох. Ол курдук, бааһынайдар уонна чааһы-найдар быйыл 65 тоннада (үүһүс) дуогабардаахтар, дотация көрүллэрэ дьһону улаханник хамсаппыт. Ол туһаныллыбаныа, дуога-бар толоруллубакка хаа-лар кутталы баар.

Атынны оһыттаах үлэ-һиттэрдээх сыах коллекти-атыллаттара сылдьыбыт, на бейтэ толору быһаа-рар кыахтаах. Ону киһи-лэр биригэ эрэ дакаастаа-батахтара.

С. МАКСИМОВА.

дьһаһалтатын дьһэ көргөнн, дьһахталлары кыт-та үлэһэ сүрүн специалиһа Л. Д. Баранкова, үлэлээбит төриэтэлэрин аатыттан улууставы потребсоюз бырабыланыһыатын председателе Г. С. Платонов өбүрдэлээтилер уонна баахтэ-рин туттардылар. Оттон иоруот маастара А. И. Ноговицына тойугунал, Ирина Пермякова ырыаһан күндүлөөтилер.

Ити кэнииттэн дьһэ көргөн айар дьһобурун, сахалыы танһын-сабын көрүү буолла. Киһи үөрүүгө баар—Ньуккулун ардаһыттан иһин бэһиэ нэһилиһиттэртэн үтүс кыттааччы кэлбит. Ол онуугар улуус киһинтэн мөһигир, мал суо-бун, буруу унаарыйбатын курдук. Жыри бы-һаарыһынан, бастакы мөһөстэ Терютиннар дьһэ

(Бүтүүтүн 3-с стр. көр).

СЫРЫ ТАБЫЛЛЫБАТАР ДАБАНЫ

Чурапчытаагы республиканский спортивный интернат-оскуола физнаага учуутала Г. М. Яковлев ааспыт снл баларын ыйытар Москвага ыйтыллыбыт Бүтүн Россиятаагы «Учуутал-93» конкурсна снтинилээхтик кыттан суперфинал лауреатын натын ылан турар. Ону сөргэ киннэхэ. Российский Федерация үөрэҕириттин туйгуна аат илгэриллибитэ. Соторутаагыта Гаврил Михайлович Москвага баран кэлэ. Сырыта ити конкурсна кыттан снтиниллээхтигэр сыйланнаах. Онон тылы Г. М. Яковлева баһаҕар биэрэбит:

—Видити, конкурсна ыйыттылаахын О. Г. Парамонов уонна суперфиналистары, барыта 5 ыйытти, Российский Федерация Президентэ В. Н. Ельцин бу дымл муус устар 10 күнүгэр приемга ыйыттыла. Президент бэйэтин илгитинан кыйыттылаахха «хрустальной пеликаны» туттарыахтаах, оттон билигин ол үөрүүлээх түгэһэ туоһуларынан буолуохтаах этибит. Хомойуох иһин, сырытабыт табыллыбата. Ити лээнэ Испания корола В. Ельцини үс күнүгэ ыйдыттата ыйыттыла. Ол кэминтэн Турциятан, Латвиятан үрдүк соллоох ыйдыттар кэлдилэр, «Гражданской содружества» ассамблеяга буолла... Ити курдук быһарыт нэстүбэтэ. Чугастай биллэххэ, Борис Николаевич олус түбүктээх үлээх киһи эбит. Кэлин төбөстөөх кэмнэ ыйытыахпыт диир ыйыттылар.

Москвага баар кэминтигэр «Учительская газета»

конкурсна Саха сириттэн Чурапчы орто оскуолатын математикага учуутала С. М. Макарова кытта быһахтаах.

Ити сыйдыаммын Москвитаагы бизнес уонна информациянай технологиялар үөрөтөр инст ардыларынаагы университетин ректорын үрөх чаһыгар солбуйааччы Ю. Б. Рубин көрсөн кэпсэтим. Киһи бийити улууспуттан 3 оҕону үөрэххэ ыйарга собулэстэ. Үөрэни, биллэн турар, төлөбүрдээх. Онон улууспуттар тариллибит рынок экономикатыгар үөрэнэр специалистары өйүүр салаллаах фонд көмөлөһүө диир эрэнибит. Ити университет менеджмент, банковский дымала, информатик-статистик идэлэрин биэрэр. Маньнык идэни ыйыттар ханнык баҕарар норуоттар инст ардыларынаагы баһаҕа үлэлиир, валютнай операцияны оҕорор кыахтаналлар. Студенттар олоһу уонсай дьинэни, прописканын хаачылытталлар. Маньнык идэни баһаалаахтарын баҕарар эрөөлөр, сүрүннээн уолаттар, инст ардыларыгар сүүмэрдир конкурсна ыйтыахпыт. Бу туһунан чуолкайдаахтарына, снбилли биллэхтэрин баһалаахтар миниги көрсөн кэпсэтиэхтэрин сөн.

Кэпсэттэ
В. НИКИФОРОВ.

Саха ыала сахалыы таннар-симэнэр

(Бүтүүтэ. Ийини 1 стр. көр).

кэргэннэригэр барылына. Федор Николаевич уонна Раида Романовна 3 кыыс, 1 уол олоохтор. Оҕолор бары—«Көлүнүчээн» ансамбль үнүкүүттэра. Оттон ийэлэрэ көмүс илиилээх истэннээн, баһааччы эбит.

Никиһи Акулина уонна Николай Пуховтар ылдылар. Кинилэр 3 кыыстаахтар. Ырыа Ымычаан снэниэрэ эбэлэрин аатын туһан биэрбэт курдук ылдааттылар-туойдулар. Бу иһин дьэ кэргэн Мугудайтан сылдьаллар. Эмэ ити нэбиллээхтэн Анна уонна Семен Ноговицыннар снтиниллээхтик киирсэннэр, Маралаайыга дьэ кэргэни кытта үлэ оскуолаттан, уһууһантан сабаллаан кэллэрин ыйыттыларын өссө төгүл бигэргэттилэр. Үлүс биригистээх мнэстэбэ Сыллантан Юлия уонна Сидор Сивцевтар дьэ кэргэннэрэ тигистэ. Бу ыл инкис уоллара Дьоккуускайга Канадскай дэрэбиһиһэ үөрөн сылдьар. Атын да оҕолоро ырыага ылдам эбиттэр. «Салайырым дьахтар хараҕын абылаһа» дьөн анал бирикэс Н. В. Гороховка (Сылан) туттарылына.

Бу кнһэ саха торут былыргы уонна аныгы мода кнэбигэр киллэриллбит танна-саба кнэтинн көрдөрүлүннэ. Орду үгүс моделлар Хатылы, Ойдууу, Төлөй, Мугудай, Холтобо, Сылан, Чурапчы нэбиллээхтэриттэн киллэриллбиттэр. «Ай» оһуулуур-дьуһунуур студия салайааччыта А. С. Попова 16 чулуу инстэннэни «Норуот мастастар» буолбуттарын туоһулуур докумуону туттартаа. Ол ийигэр Ойдууууттан эдэр эрээри, ураты суоллаах-истээх Ирина Волпоенова, Мугудайтан «Дьэрэ-кээн» инст куруһуугар оҕолору уһууар Е. А. Слепцова ити ааты ыллар чинэсэ тигистилэр. Манна ыйтыбыт инстэннэнигэр үлэлэрэ сотору буолуохтаах Төрүт Ыһааха киирэр быраабы ылдылар. Уус тарбахтаахтарбыт үлэлэрэ күөх сайын норуоттар-нарыгар маньны таннан-симээн кэлин дьөн угууарга-ыгырарга дьдылар.

В. НИКИФОРОВ.

ТААТТАЛАР—ӨЙМӨКӨӨНҮӨ

Томтор салинныһаҕар бурууһу илдьэ тийбит биригээдэ абыах хонук иһинэн үс дьынаи өрө аһаан-кэбистэ Ый бүтүүр дьэри өссө түөрт дьэи көндөйө тутулдуо. Оттон атынны «Өймөкөөн» сохкоз рабочайдара бэйэлэрэ снтарнахтэра.

СИА.

Элбэхтэн—элбэх, абыахтан—абыах

Нэбиллээх оҕолор дьэи уонна коммунальнай өҥөлөр иһин төлөбүрүн саҕа систематыгар киирингэ дьаһаллар тустарынан уонна оҕолор дьэи, коммунальнай өҥөлөр иһин төлөбүргэ гранданнарга толугуулары (субсидиялары) биэрини бэрээдэгин туһунан Саха Республикатын Правительствотын 1994 снл тохсунуу 10 күнүгэ 10 №-дээх уураага баччаан тахсыаҕыттан балтаран ый кэригэ нэм ааста. Бу уураах олоххо киирингэ бийиги улууспуттар хайдах-туох сыҕарыан иһэрий?

Ол туһунан бийиги дьэи-уот коммунальнай хаачыһы холбоһугун маастарын П. К. Дорофеевы уонна улуус баһылыгын экономической реформаларга солбуйааччы С. Р. Веграфованы кытта кэпсэти сырыттыбыт.

—Проконий Кузьмич, нэбиллээх оҕолуулар коммунальнай өҥөлөр мукутуур тарифтарын туһунан хаһыат ааҕаччыларыгар билиһиннэр эрэ.

—Бу уурааҕынан коммунальнай өҥөлөр саҕа тарифтара быһаарыллына дьэххэ сөн. Ол эрэри булгучтуу маньнык буолуохтаах дьэи эппиэттиригэ

туттунабын. Тоҕо дьэххэ, бу күннэргэ бу болпуруонунан дьарыктанан үлэлээхтэх специалистэ кытаабынай экономист расчот оҕорон улуус дьаһалтатыгар биэрэгэттириэхтээх. Урукку өртүгэр коммунальнай өҥөлөрүнэн туһанааччылар докумуон билиһыннаан ханнык дарааны дуогабар түбэрсибэт

ЫТЫК-МААНЫ ЫАЛ

Хаһыаттарга быйыл төөх сиргэ айаҕа снл дьэи кэргэн аан дойдутаагы-сыла буоларын туһунан суруйаллар. Ханнык баҕарар нэбиллээх тийиһин ытык-мааны маллары ыйдардахтына, үгэс курдук, урут колхоз уонна совхоз саҕана үлэттэн илиинлэрин араарбакка үтүө суобастаахтык, атыттарга холобур буолардым үлэлээбит, республикага, оройуонна биллибит ыалы-дьону ыйан биэрээччилэр. Холтобо нэбиллээхтэр тийиһиниттэр көрсүбүт дьомхут үксүлэрин кэригэ Егор Григорьевич Родионовтаагы ааттаатылар. Диринг улууска биэр улахан бөһүөлөгүн биллэр, онон массынанаан балаҕа суурдүмэхтээн баран иһиллэри дьэ таба тайаһыт.

Төлөгөһэ киирбиппит дьэлээх хаһаайы Егор Григорьевич илэр нэстэтигэр маһын хайыта, оттон хаһаайка Татьяна Петровна дьаарыстыгы сылдьаллар эбит. Дьөгүүр олох эдэр саһыттан-түмүр көлө тэһинин туттута. Кини колхозугар, совхозугар төһөлөөх тутуу, оттон маһын, фермаларга оту таспытын, сааскы ыйыыга, наардааһынга снри хоруппутун наар, ыраас мууска ууран биэрэр, буна, уустук буолуо.

Аны хас снл уонна төһө тонна сүөһү аһылыгын соҕуотуоналаабытын бэйгэ даҕаны чөлүчү этэр кыага суоҕа чуолкай. Баһынааһа ноһуом таһыта, ыраах үрэх бастарыттан оту тнэни кини үрдүк арҕаһыгар сүтэриллэр. Бөһүлээх ыаллара нэһиэ утуһа сыттаахтарына, сарсыарда эрдэ, кини трактори гаражтан тахсара уонна туруулары саҕана бөһүөлөктөн хас эмэ көс

Оттон «кырдыабаастар» бэйэлэрин дьэлэригэр

уоттарыгар олоһоллор. биэр 90-чалаах аймактара Аана эмээхсининин үлүөлэр. Сүөһүлэрин-астарын көрөөлөр, саһыраннар ол түбүктэриттэн күнү ордор-боттор. Оҕолоро төһө даҕаны атахтарыгар турбуттарын, Гошаларыттан уратылары бары ыл буолбуттары да иһин, ийэлээх аба кинилэр кыһалчаларынан олоһоллор. Хайдах-туох сылдьаллар, сүөһүлэрин хайдах көрөн-истэн көрүлэһэн эрэллэр, оҕолоро ылдыыбаталлар, этэн-иэ сырытталлар дьэи саһаага мэлдьи үүһ-хаһа туттараллар. Ол иһин чуһаһааччыларга дөрүн-дөрүг «бэрэбиэркэлэр» оҕоруулааллар. Төрөһүтэргэ, төһө да улаатталлар, оҕолор аата оҕолор буоллаа дии.

—Олохтук уларҕаан сорохторбут баһынаһынан үлэни сырыттаахтары ол, — диир Егор Григорьевич. —Сылгы, ынах сүөһүлээхтэр, эмээхсинин бийиги этэнгэ үлэлээтэллэр, сырытталлар, дьаһанналар дьэи бараалаахпыт. Хаһа, салайааччыларга оһытаах үлэһит, оно эрэнибит. Кыра кыһыһыт оҕолуох, онон биэр снл оҕолорон баран, үөрэҕин салгыһы сылдьар. Төнүлүгэ биридэ эмэ баран билсн-һан-көрсүһөн кэлээччибит. Хонор-өрүүр кыах суох, манна дьэи-биттигэр бэйэбит түбүкүт эмэ ыйытар-бат курдук. Оннук оҕолор-бут.

Урунута колхоз, совхоз тнйүү үлэһиттэрин аһааныгар сылдьыбыт, билигин пенсияга оҕолор Родионовтар дьэи-кэргэн. Көрө күн бүгүн, урунуктары кнрдүн, биэр дойдулаахтарынынын хардарыта көмөлөсүһөн, санааларын үлээстэн олохторун салгыттылар, нэбиллээк биэр снс ыалынан аатыраллар.

С. АЛЕКСЕЕВ.

эбит буоллаахтарына, саҕа уураах быһытынан, бийиги кытта квартираны наймылаһы иһинээ оҕолор дьэи бас билээччилэргэ олох-дьаһах өргүнэ уонна коммунальнай өҥөлөрү оҕорууга типовой дуогабардарын түбэрснэхтэра. Маньнаха анал бланкалары улуустаагы типографияга бачээттэтиэхпит. Бийиги тэригэҕит хаачыһа дьэи-тигэр-уотугар оҕолор дьөн истиллэригэр олохтоох радионан, телевидионан инст төгүл дьаһаһа ыспырааккатын аҕа-дьы дьэи балларбипит үрдүнэн, бу ыспыраакканы аҕаһы сүрдээх бытаан. Уонсайынан, коммунальнай өҥөлөр тарифтара «Саха Снро» хаһыат сыһарылыгыгар кулун тутар 29 күнүгэр бачээттеммитэ. Итинтэн билснэххэ сөн.

—Светлана Романовна, оҕолор дьэи уонна коммунальнай өҥөлөрү төлөһүгэ толугуулары биэрин бэрээдэгин туһунан балаһыаньаны быһуҕа ый ахсын оҕоруоҕа.

бааран биэриэххин снн дуо?

—Оҕолор дьэи уонна коммунальнай өҥөлөр иһин гранданнар төлөбүрдэрин көмүллэнэр муну-туур өлүүлэрэ ыл түмүкүтү дохуотугар ыллар өлүүтэ быһылгы сылга төлөрү хаачылылаах дьэи-кэргэ оҕолорунан оттуулар дьэи-кэргэ 3 бырыһыанынан олохтоһо. Квартираны ылым оҕолор дьону кытта ахсааны оҕолор дьэи кэни уонна коммунальнай өҥөлөр иһин аарылыбыт төлөбүрдэргэ уонна бу дьэи-кэргэ оҕолор бары дьөн дохуоттарын (хамнас, бириэмнэ, пенсия, пособиелар уонна атын дохуоттар) биэрдилээх. Дьомтон ылымалар подоходнай но-хуогу көдүрөһит кннэи) туһунан ыспырааккалары көрдөрүүтэ олоһуран оҕолор дьэи-уот коммунальнай хаһаайыстыга холбоһуҕа ый ахсын оҕоруоҕа.

